

Laatua lastensuojeluun

AMPPELI

Ammatillisten perhekotien liitto ry:n jäsenlehti No. 2/1999

- Syyskokouskuulumisia
- Laadukkaat laatupiirit
- Yhteistyötä Pietariin
- Asiaa kotikouluista

Kotisivu osoitteessa: www.apkl.fi ● sisältää mm. vapaat hoitopaikat

NURJALLA PUOLELLA ON AINA
MYÖS OIKEA PUOLI

- UUSIN AJATUKSIN
2000-LUVULLE

AMPELI 3/1999
SISÄLTÖ

Nurjalla puolella on aina myös oikea puoli - Uusin ajatuksin 2000-luvulle	2
Syysliittopäivien kuulumisia	3
Laatupiirit - Keskinäinen verkostoituminen laadun takeena	5
Itsenäistyneen nuoren tarina	6
Lännen terveiset	7
Suomalais-Pietarilainen yhteis-seminaari 2.-4.6.1999	8
Kotikoulua Pöllövaarassa	9
Urheiluuutisia	11
Merileiri M/S Annetella	12
Tehtyjä tutkimuksia	14

Laatua lastensuojeluun

AMPELI

Ammatillisten perhekotien liitto ry:n jäsenjulkaisu.
Ilmestyy tarvittaessa.
Painosmäärä: 1000 kpl
Jakelu: Amatilliset perhekodit, lastensuojelualan yhteistyötahot
Päätoimittaja: Pasi Riecki
Taitto: Leea Lehelmä
Paino: LahtiPrint

Viime aikoina me lastensuojelun käytännön työtä tekevät olemme saaneet kuraa silmille. Eräällä show-ohjelmalla näytti olevan tarve arvostella ja syyllistää koko sijaishuollon kenttää. Ohjelmassa eräs laitoksessa puoli vuotta työskennellyt erityisopettajapariskunta tilitti omaa ahdistustaan ja ymmärtävä shown vetäjä nyökytteli päätään todeten: "No voi voi, olettepa te joutuneet kokemaan kovia..." Miksi ei suoraan mainittu kyseisen laitoksen nimeä? Oliko kyseisen tv-ohjelman tavoitteena saada jälleen kerran epävarmuutta aikaan? Mitkä olivat sen todelliset motiivit? Yleiseen mielipiteeseen sillä varmasti oli selkeä vaikutus; ARVELUTAVAA KOKO LASTENSUOJELUTYÖ?

Ohjelman loppuosassa toki päästiin asiaankin, eli kuinka erityistä huolenpitoa ja hoitoa tarvitsevia lapsia ja nuoria tulee kasvattaa. Käytännön työtä tekevät asiantuntijat ehtivät antaa muutaman kommentin siitä todellisuudesta mitä lastensuojelutyön arki on! Liittomme edustajana Marjo Turunen toi selkeästi esille tärkeän seikan; ympärivuorokautista lastensuojelutyötä tekevällä ihmiselläkin on tunteet. Vireystila ei ehkä aina ole parhaimmillaan. Ylilyöntejä varamastikin on tapahtunut ja tapahtuu. Tärkeintä tällaisissa tilanteissa on nopea asian selvittäminen, avoimuus ja rehellisyys.

Ammatillisen perhekotivanhemman tehtävänä on elää lapsen/nuoren kanssa yhdessä arkea ja juhlaa. Lapsi/nuori tarvitsee turvallisen ja välittävän kasvuympäristön.

Liiallinen ymmärtäminen ei kasvata vastuuntuntoa; lapsen/nuoren on saatava havaita sanojensa ja tekojensa seuraamukset ja mikä tärkeintä: Myös aikuinen voi pyytää ja saada anteeksi!

Riittävä valvonta on tärkeää. Sen mahdollistaa perhekodin avoimuus ulospäin; moniammatillinen yhteistyö ja biologisen perheen mukanaolo kasvatustyössä.

Yhteiskunnan raju muuttuminen ja perheiden kasvatusvastuun katoaminen on johtanut siihen, että yksityisiä, pieniä lastensuojeluyksiköitä tarvitaan jatkossentistä enemmän.

Kiitos, tuki ja kannustus ovat ylläpitäviä voimia meillekin vaativaa lastensuojelutyötä tekeville. Kaikkeaa tätä ja rauhallista joulua ja hyvää uutta vuosituhatta toivoo

Pasi Riecki, perhekodin isä
Perhekoti Riecki

SYYSLIITTOPÄIVIEN KUULUMISIA

APKL:n syyspäivät pidettiin Aulangolla 9.-10.9. 1999. Kokoonnuimme 9.9.99 kesäisen kauniina päivänä Aulangolle n. 40 perhekotilaisen joukolla pitämään syysliittokokousta, opiskelemaan ja virkistäytymään.

Ensimmäisen päivän luennoitsijana oli lastenpsykiatri Esko Varilo. Hänen aiheenaan oli pahuus, lastensuojeluperheet ja aggressiiviset nuoret. Tässä joitakin mieleeni jääneitä ajatuksia varsin mielenkiintoisesta ja runsaasti keskustelua aiheuttaneesta tilaisuudesta. Jäsenkirjeessä olemme saaneet kopiot kalvoista.

"Paha ei ole kenkään ihminen, vaan toinen on heikompi toista" lauletaan laulussa. Esko Varilon mukaan pahuutta kuitenkin on olemassa. On ihmisiä, jotka haluavat tehdä pahaa ja myös tekevät sitä. Mutta pahuus on vain teko, aggressio ei ole vietti, joka pitäisi tyydyttää. Väkivalta on puolustautumista ulkomaailman aiheuttamaa ahdistusta vastaan, jossa ahdistus siirretään heikommalle. Väkivalta on valtaa, jota vahvempi käyttää heikompaansa kohtaan. Ei ole uhria ilman väki-

valtaa, mutta ei ole myöskään väkivaltaa ilman uhria. Monesti - ei aina - uhri on jotenkin ollut osallisena väkivaltaisen tapahtuman syntyyn, mutta siitä huolimatta tekijä on aina syyllinen, ei uhri.

Meidän työssämme usein vastaan tuleva nuorten röyhkeys ja väkivalta voi selittyäkin häpeällä, sillä häpeän suojamekanismi on röyhkeys. Lastensuojeluperheet ovat usein ns. autistisia perheitä, kovia ja kiiltäviä, joille on tyypillistä autuus, karkottaminen ja valehtelu. Näissä perheissä ei selitetä eikä surra. Suru korvataan halveksunnalla ja raivolla. Esimerkiksi puoliso voi häipyä mitään selittämättä ja jäljelle jäänyt puoliso ei sure vaan raivoaa. Lasta siirretään paikasta toiseen selittämättä minne ja kuinka pitkäksi aikaa jätetään.

Esko Varilo luennoi aiheesta "Pahuus, lastensuojeluperheet ja aggressiiviset nuoret".

Valitettavasti yhteiskunta kohtelee näitä lapsia samalla tavalla. Varilon mukaan jo kolmas sijoitus on lapselle liikaa, sijoitukseksi on laskettava myös koti ja sairaala. Tällaisten perheitten lapset tarvitsevat ennenkaikkea pysyviä ihmissuhteita. Jos lapsi saa valita kumman vanhemman luo jää asumaan, hän valitsee huonomman. Paradoksi on, että lapsi irrottautuu huonosti

Jatkuu seuraavalla sivulla.

Jatkoa edelliseltä sivulta.

huonosta vanhemmasta, mitä parempi vanhempi, sitä helpompi lapsen on irrottautua. Varilon mukaan myöskään isyys ja äitiys ei ole biologinen, vaan psykologinen suhde. Vanhempi on se, joka huolehtii ja antaa mallin.

Perhekotilapset ovat usein valmiita häviäjiä, joten on erityisen tärkeää löytää heille joku asia vahvuudeksi. On hyvä, että meidän hoidossamme olevat lapset saavat jotain sellaista, jota muut eivät saa. On oikein, että meidän lapsillamme on hyvät vaatteet, että he oppivat ottamaan vastaan myös hyviä asioita.

Yleensä karataan jostakin jonnekin, meidän lapsemme karkaavat löydettäväksi. Heille on tärkeää, että heitä etsitään ja heidät löydetään.

Nuorten testaamiseen on aina vastattava. Ensimmäinen konflikti tulee vanhemman voittaa, siksi paikka ja aika tulee valita viisaasti. Läsä on oltava riittävä määrä aikuisuutta. Hylkäämisellä ei saa koskaan uhata, nämä lapset on hylätty jo riittävän monesti.

Suosittelavaa lukemista: Paavo Haavikko: Kullervon tarina.

Opiskelun jälkeen oli vuorossa virkistystä. Golfaajat menivät kentälle turnaukseen, jossa mestariksi tuli Jari Putkonen, toiseksi Heikki Turunen ja kolmanneksi Matti Laukkanen. Me muut ulkoilimme syksyisen kauniissa, mutta kesäisen lämpimässä illassa. Saunan jälkeen illastimme vapaan seurustelun merkeissä uusiin jäseniin tutustuen ja vanhojen kanssa kuulumisia vaihtaen.

Hyvissä vuoteissa hyvin nukutun yön jälkeen nousimme virkeinä paneutumaan lakiasioihin. Varatuomari Jarkko Helminen keskusteli kanssamme perhekotien juridisesta asemasta. Tämä asia on niin monisäikeinen, että pääsimme vasta hyvään alkuun ja päätimme jatkaa aiheesta tuonnempaan 2 päiväisellä tilaisuudella, jonka koulutustyöryhmä järjestää.

Evääksi tästä päivästä jäi, että terveen järjen käyttö on ajoittain sallittua, jopa välttämätöntä. Lastensuojelulaki menee lapsen asioissa muiden lakien edelle ja lapsen edun pitää olla kaikkien lastensuojelutyötä tekevien toiminnan lähtökohtana.

Luin Sosiaali- ja terveystieteiden kansainvälisen Martti Lindqvistin ajatuksen: "Laki määrittelee rajat, joita en voi ylittää, mutta omatunto kertoo, mikä on velvollisuuteni lähimmäistäni kohtaan tässä ja nyt." Mielestäni se sopii erinomaisesti juuri meidän työhömmä. Lakia pidetään kuivana aiheena, mutta tylsää meillä ei ollut, siitä Jarkko Helminen piti loistavasti huolen!

Iltapäivä olikin sitten varattu syysliittokokoukselle, jonka puheenjohtajana toimi Pasi Riekkä ja sihteerinä Juhani Santala.

Seuraavan vuoden toimintasuunnitelma ja talousarvio hyväksyttiin yksimielisesti. Jäsenmaksuksi hyväksyttiin entinen 3000mk, olisipa sitä oltu valmiita nosta maankin. Puheenjohtajaksi valittiin yksimielisesti Pasi Riekkä.

Hallituksen jäseniksi, jotka toimivat myös työryhmien vetäjinä, valittiin seuraavat henkilöt:

● laatusuuryhmä: Heikki Turunen, p.k. Kerttuli

● tiedotustustyöryhmä: Juhani Santala, p.k. Haukkala

● koulutustustyöryhmä: Petri Turula, p.k. Turula

● kulttuuri- ja vapaa-aikatyöryhmä: Marja-Leena Merenheimo, Niilonkulman p.k.

● talous- ja juridiikkatyöryhmä: Marita Savolainen, p.k. Pöllövaara.

Jarkko Helminen selvitteli ammatillisen perhekodin juridisia asioita syysliittokokouksessa.

Varajäsenet:

● erityiskasvatustyöryhmä: Maj-Len Turunen, Pajuniityn p.k., Tiina Hansen, p.k. Vakkis.

Onnea ja jaksamista uudelle hallitukselle ja työryhmille!

Liiton ensimmäiseksi kunniajäseniksi nimettiin Leena ja Antti Suikki perhekoti Pihalassilasta. Onnea ja kiitos ansiokkaasta työstä liiton luottamustehtävissä!

Vuoden 2000 keskeisenä koulutustee-manä ovat lastensuojelun juridiset kysymykset sekä perhekodin fyysinen ja psyykinen hyvinvointi.

Rauhallista joulua ja antoisaa uutta vuosituhatta toivottaen

Terttu Utriainen

LAATU

LAATUPIIRIT - KESKINÄINEN VERKOSTOITUMINEN LAADUN TAKEENA

Ammatillisten perhekotien liiton jäsenyksiköt ovat pieniä 4-8 hoitopaikkaisia lastensuojelun sijaishuollon yksityisiä toimintayksiköitä. Jäsenyksiköiden määrä on liitossa jatkuvassa nousussa ja muutoinkin pienten yksityisten toimijoiden määrä alalla lisääntyy kaiken aikaa. Liiton rooli on koko toimintansa ajan ollut lähinnä yksiköiden yhteistoimintaelin. Yksityiset palveluntuottajathan ovat samanaikaisesti toisaalta toistensa kilpakumppaneita ja toisaalta yhteisen asian eteenpäin kehittäjiä. Amatillisten perhekotien liitto pyrkii hyödyntämään molemmat seikat yksiköiden toiminnan laadun kehittämisessä käyttäen menetelmänä verkostoitumista.

Verkostoitumisen tärkeydestä perhekodeille keskusteltiin ensimmäistä kertaa liiton kevätkokouksessa 1997. Marraskuussa 1997 heräsi idea liiton perhekotien keskuudessa käynnistettävistä keskusteluerhoista. Laatutyöryhmä sai tehtävän suoritettavakseen. Tavoitteeksi asetettiin toimivat ja motivoituneet verkostot, joita alettiin kutsua laatupiireiksi. Ensimmäinen laatupiiri kokoontui 20.4.1998 Jyväskylän seudulla. Tavoitteellisina lähtökohtina olivat seuraavat periaatteet:

- Luottamuksellisen keskusteluympäristön saavuttaminen
- Aiheina tilanteet ja tapahtumat, joita ei olla vielä ratkaistu
- Vältetään ratkaisujen etsimistä ja keskitytään asioiden monipuoliseen tarkasteluun
- Vältetään syölistämistä
- Valitaan kokoonkutsuja seuraavalle kerralle.

Laatupiireihin kutsuttiin kaikki 60 liiton sekä kaksi jäseneksi tulossa olevaa perhekotia. Laatupiireihin osallistui vastuhenkilö/t kaikkiaan 43 liiton jäsenper-

hekodista eli 72%. Kukaan kutsutuista ei kieltäytynyt saapumasta. Muutama perhekoti ilmoittivat aikaa sovittaessa, etteivät pääse käynnistyskerralle, mutta olisivat kiinnostuneita saapumaan seuraaville tapaamisille. Kaikkiaan käynnistämiskerroille (11) osallistui 74 henkilöä laatutyöryhmän ja asiantuntijan lisäksi. Pienen kokoon kutsuttu laatupiiri oli 3 perheko-

diin ryhmä Pohjois-Hämeessä. Suurin oli Uudenmaan ryhmä, johon paikallisten toiveiden vuoksi kutsuttiin kaikki alueen 8 perhekotia. Ryhmien muodostamisen lähtökohtana oli maantieteellinen sijainti. Tavoitteena, ettei kokoontumismatkaksi kenellekään tulisi yli 100 kilometriä.

Jatkuu seuraavalla sivulla.

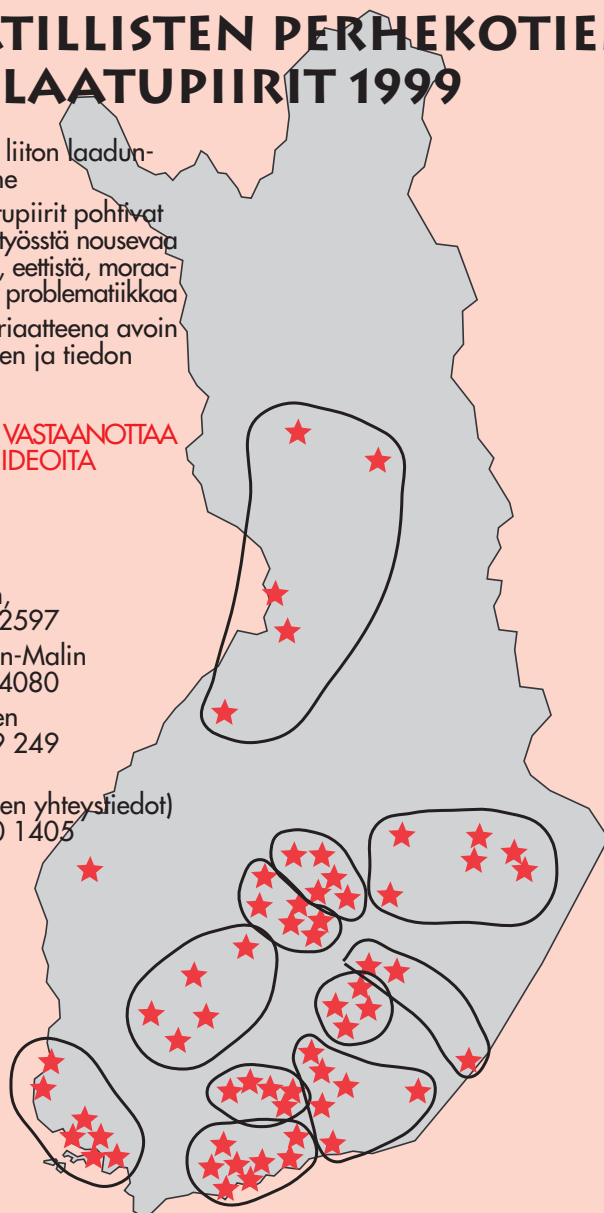
AMMATILLISTEN PERHEKOTIEN LAATUPIIRIT 1999

- Perhekotien ja liiton laadunhallinnan väline
- Alueelliset laatupiirit pohtivat arjen perhekotityöstä nousevaa kasvatuksellista, eettistä, moraalista ja juridista problematiikkaa
- Keskeisenä periaatteena avoin verkostoituminen ja tiedon jakaminen

LAATUTYÖRYHMÄ VASTAANOTTAA JA KOORDINOI IDEOITA MIELELLÄÄN!

Työryhmä:

Heikki Turunen,
puh. (03)763 2597
Tuija Suikkanen-Malin
puh. (03)762 4080
Martti Muttonen
puh. (013)749 249
Riitta Rieki
(toimivien piirien yhteysfiikdot)
puh. (014)310 1405

Jatkoa edelliseltä sivulta.

Laatupiirien toiminnan seuraamisen ja arvioinnin tärkeys nähtiin jo heti alusta alkaen. Toimintaa ei haluttu määrittellä ulkoapäin. Haluttiin antaa mahdollisuus toiminnan kehittymiselle alueellisten, työn sisällöllisten ja ulkoisten paineiden luomien kehitystarpeiden mukaisesti. Prosessien ylläpitämiseksi sekä liiton yhteisen mielen löytämiseksi on laatupiireille laatutyöryhmä antanut muutamia toimeksiantoja. Lisäksi on seurattu laatupiirien "hengissä" pysymistä. Mielenkiintoista on erityisesti se, miten perhekotivanhemmat kokevat laatupiirien tukevan ja hyödyntävän perustehtävää ja perhekodin toimintaa.

Lokakuussa -99 suoritettuna puhelintiedustelun perusteella 9/11 laatupiiriä toimii kokoontuen noin kerran kuukaudessa. Piirit kokoontuvat joko perhekoteissa vuoronperään tai jossain ulkopuolella. Yleinen käytäntö on, että jokaisella perhekodilla on vuorollaan vastuu koollekutsumisesta ja käsiteltävistä aiheista.

Merkittävimpiä verkostoitumisen tuo-

mia etuja perhekotivanhempien näkökulmasta (haastattelut lokakuu -99) ovat mm: kokemustenvaihto; tieto- taidon yhdistäminen ja jakaminen, avoimen kanssakäymisen tuoma tuki ja turva esimerkiksi kriisitilanteissa. Laatupiirit nähtiin hyvänä sosiaalisen kanssakäymisen foorumina, johon tullaan mielellään, vaikkapa selvittämään omia ajatuksia. Perhekodin perustehtävä on kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten hoitaminen tarjoamalla heidän käyttöönsä turvallinen ja tervettä kasvua tukeva perheyhteisö. Laatupiirit nähdään myös tätä tehtävää tukevana ja vahvistavana.

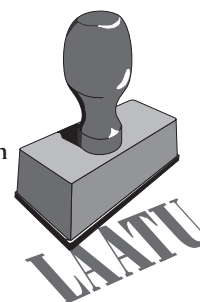
Laatupiirit ovat toimineet nyt puoli-toista (1,5) vuotta. Se, miten nopeasti syvällisiin keskusteluihin on päästy, vaihtelee. Yleisesti näyttää siltä, että vaikka monet piiriin osallistuvat ovatkin jo tunteet etukäteen, on kuitenkin tarvittu ns. "lämmittelyvaihe", ennen kuin ryhmä on löytänyt oman toimintamallinsa ja päässyt esimerkiksi arvokeskusteluihin. Luottamus ja sitoutuneisuus koetaan tärkeiksi, jotta avoin keskustelu ja vastuullinen kuuntelu toteutuvat. Käsiteltävät asiat

ovat usein hyvin elämänläheisiä, konkreetteja asioita, mutta on myös kannanottoja lastensuojelun kysymyksiin valtakunnallisellakin tasolla.

Laatutyöryhmän toimeksiantoja kohdullisissa määrin annettuna pidetään hyvänä kokoavana tapana halutessa kannanottoa laajemmalla jäsenmäärällä. Joskus toimeksianto myös auttaa laatupiirityöskentelyssä; "antaa potkua, jos oma takki on tyhjä".

Laatupiiritoiminta on nyt hyvässä vauhdissa. Se on osoittautunut hyödylliseksi perhekotien ja liiton laadunhallinnan välineeksi. Uusien jäsenten mukaanpääsy ja piirien elävänä pysyminen vaativat aktiivista työpanosta niin piireihin osallistujilta kuin laatutyöryhmältäkin. Mahdollisuuksia on paljon.

Riitta Rieki
Tuija Suikkanen-Malin

ITSENÄISTYNEEN NUOREN TARINA

Olen 18-vuotias lähihoitajaopiskelija Pirkanmaalta. Tarinani alkaa vuodelta 1995, jolloin tulin kiusatuksi koulussa, eikä kotonakaan mennyt hyvin. Perheneuvolan kautta jouduin läpikäymään erilaisia paikkoja ja lopulta jouduin (näin sen silloin käsitin), Pöllövaaran perhekotiin Nokialle.

Aluksi se tuntui kovin ahdistavalta paikalta, kun en ollut tottunut rajoihin ja sääntöihin. Niinpä Pöllövaarassa oli ongelmia, kun en tullut heidän kanssaan toimeen. Mutta he ammattitaidolla alkoivat heti kouluttaa minusta miestä. Pistivätpä minut heti töihin ja urheilemaan, minut joka inhosi töitä ja halveksi liikuntaa. Painoni putosi ja elämä alkoi maistua ihanalle.

Ettei tämä menisi liian ruusuiseksi, täytyy välillä sanoa, olihan suuri osa ajasta mukavaa yhdessä oloa, mutta välillä epäoikeuden mukaisuus sai vallan. Lapsia ja

nuoria ei tasapäistetty rangaistusten suhteen, eli samasta "rötöksestä" sai kolmea erilaista rangaistusta, taustasta riippuen. Eihän se aina mukavaa ollut, varsinkin kun työkeät opiskelijat tulivat "kotiini" komentamaan minua. Siltä se ainakin alkuvuosina tuntui. Sittemmin, varsinkin kun itse opiskelen alaa, asenteeni muutuivat.

Suoritin rästiin jääneen 8-luokan puolella vuodessa Pöllövaaran kotikoulussa. Välillä tympä opiskella "kotona", mutta taas välillä oli hyviäkin päiviä. Säännöt tuntuivat edelleen liian tiukoilta ja kuri myös.

Kasvojin ajatukseen siitä, että tämä olisi minun kotini enkä enää muuttaisi äidin ja pikkuveljen luo takaisin. Samalla aloin etsiä itselleni harrastuksia Nokialta ja löysin ne. Kävin rippikoulun Nokialla.

Takaisin "normaalikouluun" menin 9-luokalle. Sain kavereita. Hyvät harrastukset kannustivat jatkamaan eteenpäin ja Perhekoti Pöllövaara alkoi tuntua kodilta.

Näin vuodet kuluivat nopeasti. Viime

syksynä alkoi sosiaalityömi puhua itsenäistymisestä. Olin heti valmis muuttamaan ja sovittiin käytännön järjestelyistä. Edelleen sovittiin, että Pöllövaara etsisi asuntoa aktiivisesti. Näin myös tapahtui.

Muuttamaan pääsin tammikuun puolella välissä ja Pöllövaara avusti kalusteiden hankinnassa. Olen edelleen Pöllövaaran "kirjoissa", vaikka elänkin suhteellisen itsenäisesti. Saan siis elää aivan vapaasti, eikä menoani liikaa valvota, niinkuin asuessani Pöllövaarassa. Mutta tarvittaessa saan neuvoja ja muuta apua, jos tilanne siltä näyttää.

Olen todella tyytyväinen olooni ja täytyy todeta, että olen oppinut paljon "Pöllön" vuosista. Tämä näkyy mm. rahan käytön suhteen, osaan valmistaa ruokaa, huolehdin siisteydestä ja muista arkipäivän asioista.

Mielestäni on todella hyvä, kun on tällaiseen itsenäistymisasuntoon mahdollisuus. Nuoren on kovin vaikea löytää asuntoa, joten apu olisi paikallaan sosiaalityötoimistojen ja kaupunkien puolesta! "Miksi nuoriin ei luoteta?" herää kysymys.

Nimimerkki:
Itsenäinen

LÄNNEN TERVEISET

Istuimme läänintarkastajien, sosiaalityöntekijöiden ja yksityisten lastensuojelualan palvelutuottajien muutamakymmenpäisellä joukolla yhden päivän pohtimassa ammatillista perhekotityötä ja siihen liittyvää problematiikkaa. Viranomais-taho kiinnitti huomiota siihen peruskysymykseen, miten perhekotityön laatua kehitetään ja valvotaan. Kullakin taholla oli omat painotuksensa.

Lääninsosiaalitarkastajat toivat esiin ne raamit, joiden varaan perhekotityötä voidaan rakentaa, kuten mm. säädökset rakenteista, paloturvallisuudesta (sähköinen palojärjestelmä ja pelastussuunnitelma), henkilökunnasta (koulutus, 5 vuoden lastensuojelun työkokemus). Sosiaalityön-

tekijöiden ja Jyväskylän sijaishuoltoyksikönkin kokemusten perusteella määrittellemät perhekotityön tärkeimmät peruspilarit menevät pitkälti yksiin liiton jäsenkriteerien kanssa. Toisistaan poikkeavia käsityksiä työmme perusteista ei löytynyt.

Kaiken kaikkiaan todettiin niin läänin sosiaalineuvos **Kaparin** kuin lääninsosiaalitarkastajienkin suulla voimakkaasti mukaan tulleen yksityisen sektorin (reilut 40 % lastensuojeluyksiköistä) täydentävä ja välttämätön osuus lastensuojelutyössä.

Yksityisen sektorin eduiksi katsottiin mm. idearikkaus, yksilöllisyys, yksikön pienimuotoisuus ja joustavuus. Liittomme laatutyö laatupiireineen sai kiitosta ja tunnustusta.

Kritiikin kannuksiakin saimme. Kasvukohtina tuotiin esiin mm. yksityisen palveluntuottajan voimavarat, väsymisestä johtuva käyttäytyminen ja keinottomuus kasvatuskysymyksissä sekä laadunvarmistus.

Kysymysmerkillä huomioituksi tulivat esitetyt mielipiteet lapsen itsemääräämisoikeudesta ja oikeudesta tasapuoliseen kohteluun, lapsen koskemattomuus vs. pakkotoimet vs. lapsen oikeusturva sekä yllättäen myös yksityisen sektorin business. Näitä teemoja mm. pitäisi vastavainlaisissa tilanteissa jatkotyöstää.

Erään läntisen kaupungin sosiaalitoimen edustajan esiinottamaa hoitosopimusmallia edellytetään liiton perhekotien noudattavan. Yritimme ystävällisesti ja selkeästi selvittää kyseiselle sosiaalitoimelle, ettei tämän kokoisen liiton perhekodeille enää sanella mitään yksipuolisia ehtoja, vaan että hoitosopimus on yhteisesti sovittava kahden tasavertaisen sopijapuolen tekemä sopimus. Tämä ajatus olikin muuten ilahduttavan selkeästi havaittavissa viikon päästä pidetyssä liiton ja pääkaupunkiseudun kuntien välisessä neuvottelussa, jossa löydettiin yhteinen pohja hoitosopimusmallille. Toivotaan, että paikallistahommeikin olisi nyt tämän jälkeen lupauksensa mukaisesti avoimempi yhteistyöneuvotteluihin.

Kaiken kaikkiaan pidetty työkokous oli hyvä askel kohti tarpeellista viranomaistahon ja yksityisen sektorin välistä vuorovaikutusta, mistä kiitos kokoontumisen valmistelleelle ja järjestäneelle, hyväksi yhteistyötahoksi kokemallemme Länsi-Suomen lääninhallitukselle.

Kokoustunnelmat välitti
Santalan Jussi

Tuija (vas.) osallistui aktiivisesti perhehoitosektion keskusteluun.

SUOMALAIS - PIETARILAINEN YHTEISSEMINAARI 2.-4.6.1999

Sain yllättäen kunnian edustaa liittoamme suomalais-pietarilaisessa yhteisessä seminaarissa Pietarissa viime kesäkuussa. Suomalaisseurueeseemme kuului 16 henkilöä, joista kahden järjestäjän edustajan ja fantastisen Sylvi-tulkin lisäksi oli edustajia sekä lastensuojelujärjestöistä että julkiselta sektorilta. Seminaarin järjestelyistä vastasi Sosiaali- ja terveysjärjestöjen Pietari-projekti, jonka järjestämät aiemmat seminaarit ovat käsitelleet mm. vanhusten ja vammaisten huoltoa. Seminaarien päätarkoitus on avata keskustelua ja yhteistoimintamahdollisuuksia sekä viedä ja levittää alantietoa. Avointa keskustelua ei varmasti ole vielä riittävästi suomalaisjärjestöjen kesken, saati sitten suomalaisten ja pietarilaisten välillä. Keskustelun suhteen seminaari saavutti tavoitteitaan ainakin meidän liittomme osalta, sillä "keltanokkaisuutemme" ansiosta ja/tai vuoksi emme ole päässeet juurikaan keskusteluihin mukaan.

Seminaari oli kolme päiväinen. Ensimmäisenä päivänä kummankin osapuolen edustajat esittelivät laajasti omaa lastensuojeluaan, sen ajankohtaisia ongelmia ja saavutuksia. Toisena päivänä seminaari jakautui kolmeen sektioon: avohuolto, perhehoito ja laitoshuolto. Viimeisenä päivänä koottiin yhteen kaikkien sektioiden keskeisiksi nousseet kysymykset. Kuinka ollakkaan kaikissa sektioissa nousi esille biologisen perheen kanssa tehtävä työ iloineen ja vaikeuksineen. Ymmärrykseni mukaan tämä on ollut myös suomalaisen lastensuojelun keskeinen haaste siitä saakka, kun biologisen perheen tärkeys uskallettiin tunnus-

taa. Itse kunkin kannalta tällä sektorilla kaikki uudet näkökulmat ja ideat ovat tervetulleita.

Esittelin ammatillista perhehoitotoimintaa perhehoitosektiossa lähinnä kahden kuvan avulla, joista toinen esitti ammatillisen perhekodin erityisyyttä suhteessa sijaisperheeseen ja laitoshuoltoon. Toinen kuva havainnollisti liiton tehtävää ammatillisten perhekotien keskuudessa. Lopuksi kerroin Metsärinteen perhekodin historiasta ja tavasta tehdä työtä lastensuojelun ammatillisena perhekotina.

Pietarissa turvakotien yhteydessä toimii perheitä, joita kutsutaan perhekasvatusryhmiksi. Nämä perheet ottavat lapset asumaan luokseen koeajaksi, jonka aikana mietitään tuleeko suhde vanhempien ja lapsen välillä toimivaksi ja mikäli suhde perhekasvatusryhmään jatkuu niin muutetaanko suhde siihen adoptioksi vai holhousuhteeksi. Perhekasvatusryhmäksi hyväksymiseksi perheen vanhempien psyykinen tasapaino testataan psykologisin testein, lisäksi hyväksymiskriteereinä ovat fyysinen terveys, asunnon tilavuus ja kunto, yhteistyökyky, oppimisvalmius ja kyky työskennellä biologisten vanhempien kanssa. Psyykkisessä testissä mitataan epäluuloa, huolenpitokykyä, täsmällisyyttä, kärsivällisyyttä, vihamielisyys/hyvänntekeväisyys (jälkimmäisen pitää olla 2x suurempi) sekä palvelualltiutta. Kaikki edellämainitut ovat mielestäni hyvin tärkeitä ja keskeisiä ominaisuuksia, joissa minuakin on mitattu koko 10 vuotisen ammatillisen perhekotivanhemmuuden ajan, mutta en ole kos-

kaan saanut kuulla tuloksia. Uskon, ettei vastaava testi ainakaan huonontaisi ammatillista perhehoitotoimintaa Suomessa. Voimmekin luoda kokemuksiemme pohjalta ja asiantuntijoiden avustuksella testin, jonka kukin itse tehtyään voisi myös arvioida ja näin vuosien varrella seurata omaa psyykkistä kehittymistään tai sen esteitä.

Pietarin matka osui kohdallani hyvin vauhdikkaaseen aikaan. Koulut päättyivät kotiinpaluutani seuraavana päivänä, lauantaina, jonka iltana lapsemme vietiin näyttämään todistuksiaan vanhemmilleen. Maanantaina starttasimme asuntoautolla kohti Kilpisjärveä reilun viikon vaellusreissulle koko konkkaronkan kanssa. Sieltä palattuamme järjestimme koko perhekotimme voimalla mummulle ja papalle 50-vuotishääjuhlat. Siinä sivussa toimitimme välttämättömät huoltohommat vaatehuollon, siivouksen, ruokahuollon, kirjanpidon ja puutarhanhoidon suhteen, jotta pääsisimme lähtemään koko orkesterin voimin juhannuksen viettoon Saimaan rannalle. Kun tämä kaikki oli onnellisesti takana, mieli oli kaikilla iloinen sillä reissut, juhlat sun muut systeemit onnistuivat loistavasti. Kasvimaalla oli kyllä vaikea erottaa kylvetyt kasvit omaaloitteisista, mutta saatuani tämän tekstin kasaan lähdin erottelemaan tilit vesiheinästä.

Antoisista toteutuneista keskusteluista kiittäen ja uusia odottaen

Tuija Suikkanen-Malin

KOTIKOULUA PÖLLÖVAARASSA

HISTORIA

Syksyllä 95 törmäsimme ongelmaan, joka on tuttu monille muillekin sijaishuolto-paikoille. Kahdelle pojalle ei tahtonut löytyä järkevää koulupaikkaa. Loppuvuodesta 95 kokoonnuimme suurella joukolla pohtimaan poikien koulumahdollisuuksia. Koolla oli Pöllövaaralaisten lisäksi koulu-psykologi ja koulujen edustajia. Olin opiskeluaikana tutustunut Helsingissä Aurinkomäen perhekodissa järjestettävään kotiopetukseen ja siitä saatuihin hyviin tuloksiin. Marita ja Kari olivat myös ennen perhekotiaan tehneet työtä, jossa tuettiin kouluvaikeuksista kärsivien lasten opetusta heidän omassa kodissaan. Tästä rohkaistuneena päätimme ottaa nämä kaksi poikaa kotiopetukseen. Asialle ei kunnan taholta löytynyt vastustusta, kunhan Nokian kunnalle ei tulisi ylimääräisiä kuluja kotiopetuksesta.

Sovimme yläasteiden rehtorien kanssa poikien tenttivän kahdeksannen luokan aineet puoliksi kummallekin yläasteelle. Tammikuussa 96 pääsimme aloittamaan urakan. Ennenkuin pääsimme käsiksi kahdeksanteen luokkaan, oli puuttuvia taitoja kirittävä kiinni. Toukokuussa 96 pojat olivat suorittaneet kahdeksannen luokan yleisopetuksen kurssit ja saivat todistukset. Seuraavana syksynä toinen pojista meni yleisopetukseen ja toinen siirtyi jouluna pienryhmästä myös yleisopetukseen.

KOTIOPETUKSEN TAVOITTEET PÖLLÖVAARASSA

Monet meille tulevista lapsista tulevat muualta kuin yleisopetuksesta. Koulun-

käynti on takkuillut käytös- ja oppimis-häiriöiden takia. Kotikoulun tavoitteista onkin puolet tietojen paikkausta ja uuden opetusta ja puolet sitä, että lapsen olemus ja käyttäytyminen saadaan sille tasolle, että sillä pärjää koulumailmassa. Tavoitteena on saada lapset yleisopetukseen sopivalle luokka-asteelle. Aukot lapsen tiedoissa edellisiltä luokka-asteilta voi olla sillä tasolla, että luokat on käytävä kokonaan uudestaan. Lapsen ikä ei millään tavalla määritä lapsen luokatasoa, vaan jokaisesta aineesta tehdään sitä luokkaa, millä tasolla lapsi todellisuudessa on.

Kotiopetus alkaa yleensä heti lapsen saavuttua Pöllövaaraan. Kun lapsi jää heti tultuaan kotiopetukseen, kotiutuminen ja ns. sisäänajo käy nopeammin kuin niillä lapsilla, jotka lähtevät talon ulkopuolelle kouluun. Lapsen kanssa päästään heti "tosi toimiin", koska koulunkäynti ei kuulu näiden lasten suosikkeihin.

KOTIOPETUKSEN ALOITUS

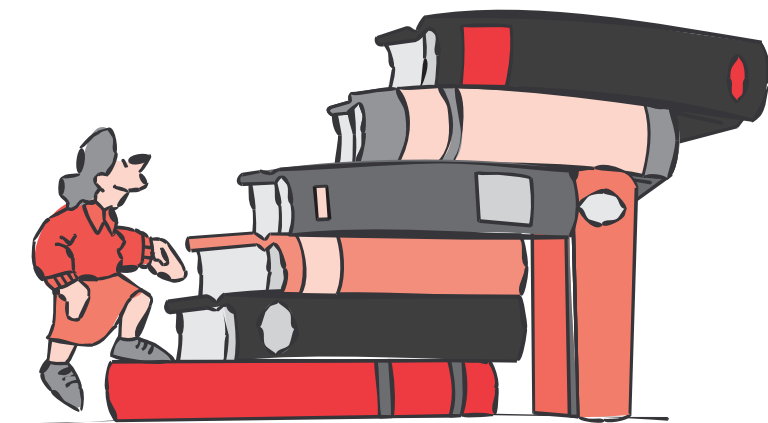
Kotiopetusta varten piti anoa lupa Nokian koulutoimelta. Pöllövaarassa kotikoulu-laiset ovat jonkun kunnassa sijaitsevan koulun kirjoilla. Hyödyllistä on myös teettää koulu-psykologilla testit, jotta tiedetään lapsen tämän hetkinen taso ja

erityisvaikeudet. Kannattaa myös ottaa yhteyttä lapsen entisiin opettajiin. Heiltä saa kullanarvoista tietoa lapsen osaamistasosta. Kannattaa myös tutustua lapsen edellisiin koulukirjoihin ja vihkoihin. Niistä on helppo seurata sekä aikuisten, että lapsen itsensä omaa edistymistään. Kouluista saamme selvityksen ainekohtaisista tavoitteista, mutta sopivia kirjoja olemme joutuneet osaksi hankkimaan itse. Esimerkiksi, jos lapsi on erityiskoulussa kirjoilla ja tavoitteena on kuitenkin siirtyä yleisopetukseen, olemme hankkineet hänelle samat kirjat kuin mitä käytetään hänen tulevassa mahdollisessa koulussaan. Opettajat ovat laatineet lapselle kokeet ja kirjoittavat todistuksen. Kotikoulussa opettajina toimii Pöllövaaran työntekijät. Yksityisopetuslupaa varten ei vaadita opettajakoulutusta.

ARKI

Kotikoulu alkaa meillä aina aamulla kahdeksalta. Ennen koulun alkua oppilaat ovat aamutoimiensa lisäksi suorittaneet "koulumatkan". Koulumatka voi olla astinpesukoneen täyttöä, imurointia, eläinten ruokkimista ja muuta aikuisten auttamista. Tämä on perusteltu sillä, että koululaiset jotka kulkevat koulussa talon ulkopuolella suorittavat myös koulumatkansa menemällä kouluun. Olemme pyrkineet pitämään oppitunnit noin 45 min - 1 tunnin mittaisina. Välitunti pidetään aina ulkona ja ulos laitetaan kelin mukaiset varusteet!

Jatkuu seuraavalla sivulla.

Jatkoa edelliseltä sivulta.

Koulupäivä kestää, oppilaasta ja päivästä riippuen, 6-8 tuntia. Mutta jos oikein päivällä vastustaa, päivää voidaan myös jatkaa silloin kun muut ovat jo vapaalla. Aamuun on ollut parasta sijoittaa ne aineet, jotka vaativat eniten ponnisteluja. Riittävä yöuni on onnistuneen koulupäivän yksi suurimpia edellytyksiä. Jos aamusta väsyttää, voi illalla aina mennä aikaisemmin nukkumaan.

Monen lapsen kohdalla lähdetään siitä, että sormella ei pyyhitä ja kouluteh-

tävät kirjoitetaan kaunokirjaimilla. Jos ei osaa kaunokirjoitusta se pitää opetella ennen kuin aloitetaan muut koulutyöt. Tähän asti kaikki ovat sen oppineet hahmotushäiriöistään huolimatta.

Jokaisen lapsen tulisi itse huolehtia kouluvälineistään ja kirjoistaan. Se sujuu vaihtelevalla menestyksellä, mutta harjoitus tekee mestarin. Kotikoululaiset saavat myös läksyjä, joita monesti tehdään jonkun muun kuin kotikoulun opettajan johdolla.

Helpotusta kotikoulu-urakkaan tuo Pöllövaarassa se, että meitä on täällä useampi aikuinen, jotka pystyvät hoitamaan opetusta. Työ on raskasta sekä aikuisille että lapsille. Mutta tieto siitä, että työ tuo tulosta, auttaa jaksamaan. Kaiken kaikkiaan kotiopetuksessa on ollut kymmenen lasta, eli ne lapset, jotka eivät kotikoulua ole käyneet ovat Pöllövaarassa vähemmistö. Ensimmäisistä kotikoululaisista toinen on jo valmistunut ammattiin ja käy armeijaa ja toinen opiskelee parhaillaan ammattitutkintoa. Näin Frank

Tiboltin sanoin haluan toivottaa kaikille omassa työssään jaksamista.

Jos haluat olla onnellinen yhden päivän, pidä juhlat; jos viikon, lähde matkalle; jos vuoden, istuta puutarha; jos koko elämän, etsi arvokas päämäärä.

Susanna Pihlman
sosiaalikasvattaja

TAVOITE

Toivotamme kaikille jäsenillemme ja yhteistyökumppaneillemme hyvää ja rauhallista Joulua.

Tehkäämme yhdessä tulevasta vuosituhannesta nyt päättyvää antoisampi ja onnellisempi.

URHEILU-UUTISIA

HÄMEENKOSKEN PERHEKODIT LIITON MESTAREIKSI

LOPPUTULOKSET

1. HÄMEENKOSKI
2. VANHAKALLIO
3. PUUPPOLA
4. Turula
5. Nastola
6. Olliver
7. Niilonkulma
8. Kotirinne
9. Valo
10. Haukkala

Voittajajoukkueessa pelasivat:
Eturivissä vasemmalta Kalle, Timo, Aki,
Maija, Toni ja Ville.
Takarivissä oikealta Antti, Jiri, Juha,
Jaakko, Jani ja "valmentaja" Jussi

Alla:
Myös sihteeri Jussi joutui töihin
turnauksessa.

Ammatillisten perhekotien liitto ry:n salibandymestaruudesta pelattiin neljättä kertaa lokakuun 23. Hämeenkoskella. Tämän vuotiseen turnaukseen osallistui ennätyselliset 10 joukkuetta. Järjestysvastuussa olleet Hämeenkosken perhekodit, Jyrkkä ja Vasaramäki, olivat tylyjä isäntiä ja ottivat ansaitusti mestaruuden. Loppuottelussa Hämeenkoski voitti edellisten vuosien kolminkertaisen mestarin Vanhakallion maalein 4-0. Pronssiottelussa Puuppola kukisti Turulan 4-1.

Turnaus sujui leppoisissa merkeissä eikä jäähyjäkään jouduttu antamaan kuin muutama. Ensi vuonna kisat järjestetään Lappeenrannassa.

LIITON GOLFTUNAUS PELATTIIN 9.9.99 AULANGOLLA

Ammatillisten perhekotien välinen perinteinen golfturnaus pelattiin syysliittokokouksen yhteydessä Aulangolla syyskuun 9. päivänä kuluneena vuonna.

Päivä oli mitä parhain kolopallon peluuseen ja aurinkoisessa syyspäivässä mestariksi puttaili Jari Putkonen, toiseksi tarkimmin reiät löysi Heikki Turunen ja hyvänä kolmosena radan kiersi Matti Laukkanen.

Mestarikolmikko tyytyväisenä tuloksekkaan päivän päätteeksi.

Merileiri M/S Annetella

Maanantaina 5.7.1999 havahduimme aurinkoiseen heinäkuun aamuun lievän jännityksen herättämänä. Suuntasimme kohti Vanhakallion perhekotia, jossa väsyneet mutta ystävälliset leirinjärjestäjät odottivat. Väsymys selittyi edellisen viikon vastaavalla leirillä, jossa Laukasen Heikki oli ollut "Kapteenina" leiriläisten keskuudessa, laivan kapteeni oli tietenkin erikseen.

Olimme saaneet jo kesäkuussa yksityiskohtaiset valmistautumisohjeet leiriä varten, jonka vuoksi kertaakaan ei tullut mieleen, että jotain olisi huomaamatta unohtunut. Sen minkä oli unohtanut sen muistikin, kuten esim. tyynyn tai uikkarit. Odottelimme kotvan Vanhakalliolla muiden saapumista, turhaan. Muutama leirille ilmoittautunut oli loppumetreillä jänistänyt, joten jäimme vaille heidän seuraansa ja panostaan koko viikon kestäneissä olympiamittelöissä.

Ensimmäinen laji suoritettiin Vanhakallion pihassa ja se oli korikiipeily, jossa Mikko otti jo heti kaulan kanssakilpailijoihinsa tekemällä rataennätyksen 32 koria! Laivaan noustuamme paatin keula suunnattiin kohti Kaivokaria, jossa vietimme yön ankkurissa. Laivalla suoritimme toisen lajin laadittuamme ensin kollektiiviset leirin säännöt. Missään vaiheessa ei kyllä paleltanut vaikka merivesi Kaivokarilla ei ollut kerinnyt nousta paljoa yli 15 celsiuksen.

Aamuhäämiset tapahtuivat koko joukolta rivakasti vaikka nukkumaan käyminen venyi osalta melkein aamutunneille asti. Muutoin sääntöjä noudatettiin kiitettävästi kaiken viikkoa, vaikka kuumuus ja väsymys kuluttivat jokaisen kanttia. Yhteishenki syntyi laivalla todella nopeasti ja yhteisiin rientoihin osallistuttiin täysin rinnoin. Kisalajit oli suunniteltu soveltuviksi tasavertaiseen kamppailuun niin poikien kuin tyttöjen tai 6-40 vuotiaille, mikä viestii Heikin ja Josen ammattitaidosta.

Tiistaina ankkuroimme Porvoon kohdille Keravan kaupungin ulkoilualueella sijaitsevaan funkkiskartanoon, jossa Mannerheimkin oli vierailut aikanaan. Ossimme sielläkin käyttäytyä kuten asiaan kuului ja kisailut jatkuivat heitto-, muistelu-, palloilu- ja kalastuslajeilla. Yhtenä kohokohtana oli mahdollisuus laskeutua köysien ja valjaiden avulla pienemmältä tai jopa 25 metriseltä kalliojyrkänteeltä. Allekirjoittaneelle riitti pienempi pudotus, sekin pitkän harkinnan jälkeen. Rohkeita leiriläisiä, jotka uskaltautuivat suureen laskuun oli iso joukko ja he suoriutuivatkin tehtävästään näyttävästi. Rauhallisuus ja maltti, jota laskeutumishommassa tarvitaan löytyi vilkkaimmalta ja vauhdikkaimmaltakin silmäparilta, eikä minkäänlaisiin vaaratilanteisiin jouduttu.

Käytyämme torstaina tutustumassa Svartholman linnoitukseen ja piipahdetuamme Loviisassa suuntasimme keulamme kohti Helsinkiä läpimärkinä. Suurin osa meistä oli nimittäin palaamassa laivalle, kun ukkosmyrskyn kaatosade yllätti! Pojat kävivät ritarillisesti pelastamassa Kristiinan tuulen ja sateen kynsistä laivan suojaan, jossa saunan pesuhuoneeseen valui pikkuhiljaa kymmekunta läpimärkää tuulen tuivertamaa leiriläistä manaamaan luonnon mahtavuutta.

Luonto näyttikin meille viikon aikana koko kauneutensa kirjon, mutta väläytteli myös tummempia puoliaan. Loviisasta

lähdettyämme meri velloi niin suurina maininkeina, että me heikkovatsaisimmat nieleskelimme kannella tovin. Luottamus kapteenin taitoihin oli meillä vahva, vaikka kapteenikin vaihtui sairastumisen vuoksi leirin aikana. Kokki Artsin ruuilla oli suuri vaikutus leiriläisten tyytyväisyyteen, joskin koko kokki oli jo itsessäänkin silmänruokaa. Apuohjaaja Petterin vaikutus leiriläisiin oli hyvin rauhoittava, kun taas skönare (kansipoika) Villen vaikutus oli hieman vauhtia antava, muttei missään nimessä liiallisesti.

Mielestäni myös kaikki leiriläiset hoitivat tonttinsa suht' hyvin. Lempi leiskui viikolla joskus vähän yli äyräittänsäkin, mutta itkusta huolimatta kenellekään ei kuitenkaan jäänyt varmasti pahaa mieltä. Avuliaisuuskin pursui ylitsevuotavasti, kokin murheeksi veitsi tylsyi teroitussyrityksessä. Pientä kuumetta, yskää ja röhhää oli siellä täällä, mutta sairaus taivutti ainoastaan kapteenin kesken viikon.

Kiitos miehistöille ja kaikille leiriläisille yhdessä ja erikseen. Oli ilo viettää viikko kansanne. Näinköhän näin hyvin käytäytyviä ja fiksuja lapsia on ja kasvatetaan muualla kuin perhekodeissa!?

Terveisin Tuija

PS. Kyllä haistiin pilssivedelle palattuamme, niin kuin kunnan merenkävijän kuuluukin!

Oletko ammatillinen sijaisäiti tai -isä? Työskenteletkö käytöshäiriöisten nuorten ja heidän vanhempien parissa?

Kohtaatko työssäsi vaikeuksia, väsyttääkö? Pelottaako väkivalta vai esiintyykö sellaista? Mitä teet, jos nuori tulee päälle hampaat irvessä? Entä onko hankaluuksia vanhempien kanssa? Miten olet luonut tasapainon sijoitettujen ja biologisten lasten välille? Rakastatko tasa-puolisesti? Onko milloinkaan paha mieli biologisten lasten puolesta? Miten toimit perheenäitinä sijaisperheessä?

Kaikkiin näihin ja moniin muihin vaikeisiin, mutta joskus jokapäivä esiin tuleviin kysymyksiin haemme yhdessä vastauksia **Peijais kakkosella Kuttulan Niemelän tilalla Mäntyharjulla**. Mukana ovat **Tuula ja Kari Björkman**, jotka kertovat omalta osaltaan, kuinka he ratkoivat solmutilanteita Kuttulan 20-vuotisen toimintansa aikana. **Esko Varilo** antaa asioille ammatilliset kasvot ja **Teemu**

Ojanne demonstroi/rekunstruoi tapahtumia, joita teille on sattunut vuosien saatossa ja joihin haluatte selvyyttä, ymmärrystä ja ratkaisujenne vertailua muiden ammattilaisten kanssa. Teemun ryhmään kuuluvat paitsi Teatterikorkeakoulun toisen vuosikurssin opiskelijoita, myös entisiä Kuttulan nuoria aikuisia.

Aina sitten sopivissa kohdin estraadille marssii viihdyttäjiä, tällä kertaa sokerina

pohjalla, mukaan on lupautunut aito Vatsastapuhuja. Muita hupailuja ovat tietenkin savusauna ja uinti helmikuun helmeilevässä Varpasessa, lumikelkkailu sekä, tottakai, Perjantai-illan Tanssit.

Viime kerralla Peijaisissa oli n. 30 henkilöä. Totesimme silloin, että 10 lisää ja kaikilla on vielä tilaa tuoda ongelmiansa esille, joten 40 ensimmäistä ilmoittautunutta otetaan tällä kertaa mukaan **Peijais kakkoselle Mäntyharjulle Niemelän tilalle Valtolaan 11.-12. helmikuuta 2000**. Päivät alkavat perjantaina 11.2. kello 10.00 ja päättyvät lauantaina 12.2. kello 16.00.

Hinta **2500 mk/henkilö** sisältäen ruoan, majoituksen ja ohjelman.

Ilmoittautumiset: **Smid@online.no**

tai puh. **+47 333 22 712**

+47 951 777 84

Ilmoittautumiset **15.1.2000 mennessä**. Ilmoittautuneille lähetetään yksilöity ohjelma.

Herkules rekm. oy

KUUSAMO

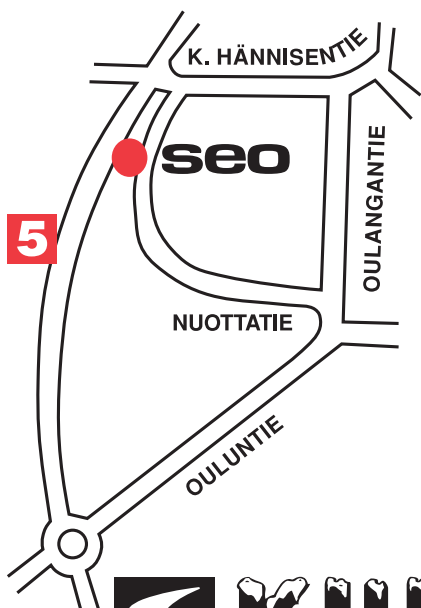
Nyt se on synnitetty!

**KOILLISEUROOPAN
TALOUDELLISIN
TANKKAUSPAIKKA**

Uusi on aina uutta.

**HELPPOKÄYTTÖINEN
AUTOMAATTI**

- pankkikortit
- luottokortit
- seteliraha

KUUSAMO

NUOTTATIE 33

**Itsenäistyväle
18-vuotiaalle Mikolle**

Nyt pääset omaan elämään ja huolehdit itsestä ja kohta jonkin lapsen isä oot ja menet naimisiin ja sitten lapsen kouluun viet ja haet tietenkin ja pidät asiat kunnossa. Jos jokin menee pieleen, niin sen selvität.

LINDA 9v.

Elämän Sävel

Elämän musiikki soi,
on pakko mennä mukaan,
sitä ilman en elää voi.

Missä kuljenkin,
mitä teen,
kuulen elämän sävelen.

Sävelet iloa kaiuttaa
ystävältä kun hymyn saa.
Myös tuskaa mahtuu maailmaan,
elämän sävel,
silloin vaikertaa.

Rintaa kun rakkaus paisuttaa,
elämän sävel,
helisevän soinnun saa.
Sitä kuunnellessa,
mieli pilviin kohoaa.

Kun elämän sävel soi
sitä hiljaa kuunnelkaa
sen kautta syntyä ja kuolla
voi aina uudestaan.

Aamulla

Marjaiset pihlajan oksat
työttömän pöydällä.

Teetä ja sokeria,
pala leipää, murusetkin.
Maksamattomat laskut.

Hyvää huomenta,
teille kaikille.

Eläähän voi vain,
päivän kerrallaan.
Aurinko hymyilee,
hyvää huomenta.

AMMATILLISISTA PERHEKODEISTA TEHTYJÄ TUTKIMUKSIA

- Raamien rakentajat, (Kankaanniemi Janne), tutkimus perhekotityöntekijän rooleista. Opinnäytetyö, Jyväskylän ammattikorkeakoulu, sosiaali- ja terveystieteiden osasto, 1999.
- Laatuprojekti, Raportti laatupiirien käynnistymisestä, Apkl:n laatutyöryhmä, 1998, koonnut Tuija Suikkanen-Malin
- Perhekoti lastensuojelussa (Sari Laaksonen) 1993 Lastensuojelunlaitos-huollon neuvottelukunnan julkaisu 7
- Perhekuva - lapsen todellisuus (Suikkanen-Malin) 1993, Pro gradu, Sosiaalipsykologia, Tampereen yliopisto
- Yksityinen perhekoti (Hulkkonen) 1993, tutkielma, Helsingin lastentarhaopettajaopisto
- Tutkimusraportti Laatu ja laadunvarmistus Ammatillisissa perhekodeissa (Muttonen & Puustell) 1995 Ammatillisten perhekotien liitto ry
- Perhekoti - parisuhde ja vanhemmuus (Grönman, Luostarinen, Pääkkönen) 1995, seminaarityö, Sisälähetysseuran diakonia ja kasvattajaopisto, Piek-sämäki
- Lapsen näkökulma lastensuojelussa (Rauni Tuomela) 1995, Pro gradu -tutkielma, Sosiaalipolitiikka, Helsingin yliopisto
- Ajatuksia Ammatillisista perhekodeista (Suikkanen-Malin) 1995 Ammatillisten perhekotien liitto ry. Yksityinen perhekoti (Hämäläinen) 1996, tutkielma, Jämsänkosken koulutuskeskus
- Kartoitus perhekotien työnohjauksesta (Puustell Anita) 1996 Lopputyö, Otavan sosiaalialanoppilaitos, Työnohjaajakoulutus.
- Ammatillinen perhekotityö osana sijaishuoltoa (Mia Hedberg) 1996, päättötyö, Espoon terveydenhuolto- ja sosiaalialan oppilaitos
- Kuinka puhalttaa hylätyksi tulemisen kolhuista kipu pois -sijoitetun lapsen minäkuva ja sen tukeminen (Hautamaki S. ja Saari K.) 1996 Päättötyö, Tampereen sosiaalialan oppilaitos.
- Perhekotiyrittäjän muotokuva (Timonen Erja) 1997 Seminaarityö, Suolahden sosiaali- ja terveystieteiden oppilaitos, Sosiaaliohjaajat -93.
- Minkälainen olisi ihanteellinen ammatillinen perhekoti sosiaaliohjaajan näkökulmasta? (Hytti H. ja Lehtonen R.) 1997 Opinnäytetyö, Loimaan Ammatti-instituutti Sosiaali- ja terveydenhuollon koulutusyksikkö, Sosiaaliohjaajat.
- Oppimismotivaatio -Lastenkodit ja perhekodit oppimismotivaation tukijana (Mäkelä I-R ja Peltoniemi) 1997 Seminaarityö, Sisälähetysseuran Diakonia- ja Kasvattajaopisto, Sosiaalikasvattaja oj. 78.
- Ammatillinen vanhemmuus perhekodissa -Perhekotivanhempien näkökulmasta (Kortelainen M., Martikainen S. ja Ramfeldt P.) 1997. Tutkielma, Järvenpään Diakoniaopisto, Sosiaalikasvattajat.
- Ammatillinen perhekoti työkenttänä (Karimaa S.) 1997 Päättötyö, Helsingin Diakoniaopisto, Sosiaalikasvattajakoulutus 11.
- Ammatillisuus Ammatillisissa perhekodeissa (Laukkanen & Niemi) 1998 Päättötyö, Kanneljärven opisto, Nuorisotyön oppisopimuskoulutus.
- Tutkimus perhekotien biologisista lapsista (Kivivasara M. ja Uotila M.) 1998 Lopputyö, Sisälähetysseuran Diakonia- ja Kasvattajaopisto, SPS 3.
- Ammatilliset perhekodit sosiaalipalvelujen yksityisinä tuottajina (Tolonen A.) 1998 Pro gradu -tutkielma, Tampereen yliopisto, sosiaalipolitiikka, sosiaalityön sv.

LABORATORIES
SCANDINAVIA

Huumeet?? Ongelma?? Huumeet??

Triage® 8 huumeseuula on pikatesti kahdeksan huume-/lääkeaineen samanaikaiseen määrittämiseen virtsanäytteestä. Aineet ovat:

- Bentsodiatsepiinit
- Opiaatit
- Metadoni
- Kokaiini
- Tetrahydrokannabinoidit
- Barbituraatit
- Amfetamiini/Methamfetamiini
- Trisykliset antidepressantit

Triage® 8 on nopea, luotettava sekä helppokäyttöinen.

Tulokset saadaan noin 10-15 minuutissa.

Lisätietoja **Triage® 8** huumeseuulasta sekä muista huumeseuulontaan liittyvistä asioista antaa Leena Raiskila-Liesto;

ILS Laboratories Scandinavia Oy, Ruosilantie 2 D, 00390 HELSINKI
Puh. (09)547 1830, fax (09)547 1730, e-mail leena.raiskila-liesto@ils.inet.fi

VIIHTYISÄ RUOKAPAikka KUUSAMON KESKUSTASSA

Lounas-Lopotti

Lounas-Lopotti sopii hyvin esimerkiksi erilaisten ryhmien ruokailuun, sillä meiltä löytyy 70 asiakaspaikkaa, joista 20 paikkaa erillisessä kabinetissa.

**Edullinen ruokapaikka,
osaava pitopalvelu**

Lounas-Lopotti

Oravantie 3, 93600 Kuusamo
Puh. (08) 851 1141, GSM (0400) 284 722

LOMA-LOPOTTI

LOMA-LOPOTTI on pieni, kolmea korkeatasoista mökkiä vuokraava perheyritys keskellä kauneinta Kuusamoaa.

Sopivalta etäisyydeltä löytyy nähtävää ja koettavaa, olipa vuodenaika mikä hyvänsä. Kuusamo 22 km, Ruka 18 km, Kuusinkijoki 15 km vain esimerkkeinä, joista löydätte mahdollisuudet kummeniin harrastuksiin. Lisäksi välittömästä läheisyydestä löytyy patikkaretki (riistapolku) sekä hyvät kalastus-, metsästys- ja marjastusmahdollisuudet.

TERVETULOA

LOMA-LOPOTTI

Vaimojärvi PL 72, 93601 Kuusamo
Puh. (08) 852 2191, GSM (0400) 284 722

Laatua lastensuojeluun

Puheenjohtaja **Pasi Riecki**,
Kappelintie 68, 41120 Puuppola
puh. (014) 310 1440
fax (014) 310 1305
e-mail: apkl.p.riekki@kolumbus.fi

Sihteeri **Juhani Santala**,
Inkereetie 436, 24280 Salo
puh. (02) 736 5002 (vapaat hoitopaikat)
fax (02) 733 8331
e-mail: juhani.santala@apkl.fi

LAATUTYÖRYHMÄ

Yhteyshenkilö **Heikki Turunen**,
puh. (03) 763 2597.

Laatutyöryhmällä on yksityiskohtainen toimintasuunnitelma sekä väliraportti. Keskeisenä tehtävänä on liiton sisäisten laatuprojektien ohjaaminen:

- laatupiirit, joiden ideoita työryhmä kuuntelee ja koordinoi
- osallistuminen valtakunnallisiin laatutapahtumiin
- laatu-uutisten julkaiseminen
- perhekotien laatukoulutuksen jatkaminen
- laadunarviointimallin kehittäminen
- asiakaspalautetoiminnan kehittäminen
- sijoitustapahtuman laadun kehittäminen
- liiton laatukäsikirjan kehittäminen.

KOULUTUSTYÖRYHMÄ

Yhteyshenkilö **Petri Turula**,
puh. (08) 284 484.

Keskeisenä tehtävänä on jäsenistön tarpeiden mukaisten koulutustapahtumien organisointi sekä koulutusmateriaalin kehittäminen. Koulutussarja taloudesta jatkuu tulevana toimikautena, samoin työssä jaksamiseen liittyvä koulutus.

Koulutusteemana 1999 on myös biologiset lapset. Jäseniä palvelevaa koulutustiedostoa kootaan.

TIEDOTUSTYÖRYHMÄ

Yhteyshenkilö **Juhani Santala**,
puh. (02) 736 5002.

Keskeisenä tavoitteena on liiton sisäisestä ja ulkoisesta tiedottamisesta vastaaminen ja erityis-tavoitteena liiton esitemateriaalin kehittäminen ja valmistelu. Työryhmä huolehtii laatuprojektiin liittyvistä tiedottamisista yhteistyössä laatutyöryhmän kanssa.

Työryhmä toimittaa kaksi kertaa vuodessa ilmestyvän jäsenlehden sekä huolehtii liiton paikkarekisterin ja kotisivun ylläpidosta.

KULTTUURI- ja VAPAA-AIKA-TYÖRYHMÄ

Yhteyshenkilö **Marja-Leena Merenheimo**, puh. (08) 816 9296

Työryhmä järjestää perhekotien lapsille ja nuorille erilaisia kulttuuri- ja urheilutapahtumia.

ERITYISKASVATUSTYÖRYHMÄ

Yhteyshenkilö **Maj-Len Turunen**,
puh. (09) 547 3240.

Työryhmä seuraa erityisosaamista vaativien alueiden ja hoitomuotojen kehittymistä, antaa tarvittaessa tukea kriisitilanteissa ja tiedottaa ajankohtaisista hankkeista.

TALOUS- ja JURIDIikka-TYÖRYHMÄ

Yhteyshenkilö **Marita Savolainen**,
puh. (03) 340 0020.

Työryhmän tehtävänä on liiton talouden suunnittelu sekä perhekotitoimintaan liittyvät juridiset asiat.

**KOTISIVU
WWW.APKL.FI**

Liiton esittely, periaatteet,
laatumäärittelyt, vapaat hoitopaikat.